

om, hvad den engelske Minister Mac Donald har sagt og ment. Om dette vil jeg gerne understrege, at der for mig ikke er Skygge af Tvivl om, at paa det Tidspunkt, Mac Donald fremsatte sin Udtalelse, vidste han ikke meget om de Planer, der var i Danmark, saa lidt som om Danmarks militære Stilling i det hele taget, eller Forudsætningerne for dette Spørgsmaals Behandling i Danmark. Derfor lægger jeg for min Del heller ikke overvættets Vægt paa den Glæde, han i saa Henseende udtalte særlig anvendt paa Danmark. Men det kan dog ikke bestrides, at det afgørende i hans Udtalelse er dette, at han godkendte Tanken om en særdeles vidtgaaende Nedrustning, hvor man gaar over fra det gamle System til det nye System, vi for vort Vedkommende er Talsmænd for, og at han godkendte det saaledes, at der for ham ikke er Skygge af Tvivl om, at en saadan Nedrustning er fuldt forenelig med Folkeforbundets Regler og Folkeforbundets Idé og endda er Angivelse af den Vej, ad hvilken Folkeforbundet bør vandre i de kommende Tider. Saa meget ligger der i disse Udtalelser. Nu i Mellemtiden har Skæbnen jo taget Mac Donald som engelsk Minister, eller han har styrtet sig selv, hvad man nu vil foretrække at sige; givet er det, at borte er han som Minister: Ikke des mindre er han i dette Øjeblik vedblivende Fører for et af de mægtigste politiske Partier i Verden. Nogen Værdi vil hans Ord da altid have, naar man blot ikke lægger urimelig meget ind i dem.

Alt i alt advarer jeg imod at tillægge disse Anskuelse og Udtalelser fra Udlandet synderlig Værdi; thi Sandheden er, at enhver siger om de militære Forhold i et andet Land det, som svarer til vedkommendes Forestilling om Militærvæsenet i hans eget Land. Hvis han ønsker at fremme dette, er det med Ubefrag, han taler om, at man søger at komme Militærvæsenet til Livs andre Steder; og hvis han ønsker at indskrænke Militærvæsenet i sit eget Land, glæder han sig over ethvert Initiativ i den Henseende andetsteds. Det typiske Eksempel paa, hvorledes Opfattelsen af Forholdene i ens eget Land er bestemmende, ja, det næsten utrolige Eksempel derpaa er dette, at da Versailles-Fredens Regler om Tysklands Afrustning skulde formes, foreslog General Foch, fulgt af de andre deltagende Generaler, at Tyskland skulde opretholde den tvungne Værnepligt, at Tyskland skulde have en saadan Udskrivning hvert Aar, at det var i Stand til at tilvejebringe en Hær paa mellem 2 og 3 Millioner Mand. Det var med blødende Hjerte, at Ge-

neralerne i de sejrende Hære fandt sig i, at Politikerne Clemenceau, Lloyd George og Wilson gennemtvang Tysklands Afrustning. I den Grad slaar Hjerterne i Takt i de forskellige Lande, naar det drejer sig om dette militære Fællesskab. Jeg tror derfor, at man ikke skal lægge for megen Vægt paa den Slags Udtalelser.

Det ærede Medlem Hr. Holger Andersen citerede nogle Udtalelser af den nuværende og ogsaa daværende engelske Minister Churchill i et Brev fra August 1911, hvori han opfordrede den engelske Udenrigsminister, Grey, til at gennemføre en engelsk-franskrussisk Alliance med den Opgave bl. a. at henvende sig til Belgien, Danmark og Holland og sige til dem: Hvis I vil love overfor et tysk Angreb at forsvare jer kraftigt, skal vi beskytte jer. I det Brev føjedes for øvrigt til: Saa kan man bære sig saadan ad, at man sender engelske Tropper over til Beskyttelse af Antwerpen. — Churchill fik Lejlighed til at forsøge det senere; megen Glæde havde Belgien ikke af det. Dernæst føjes der til: Saa maa England lægge et energisk Pres paa Holland for at tvinge det til at aabne Schelde for den engelske Flaade. Det var den Neutralitetsbeskyttelse, der var Tale om fra Churchills Side i det paagældende Brev. Med andre Ord, det, han tænkte sig, var en fransk-russisk-engelsk Alliance med det Formaal at tvinge Danmark, Holland og Belgien ind i denne Alliance. Naar det ærede Medlem siger, at dette var Vidnesbyrd om fremmede Statsmænds Opfattelse af Neutralitetsbegrebet, maa jeg sige, at det er saa fjært derfra, som noget i denne Verden kan være. Det er en klar og bevidst Alliancepolitik, her er Tale om. Og hvis et saadant Krav den Gang var kommet til Danmark, skulde jeg tro, at der ikke var et Medlem af den danske Rigsdag eller Regering, overhovedet ingen af nogen Indflydelse i Danmark, der ikke havde været fuldstændig enig i blankt, i enhver Henseende at afvise dette Tilbud.

Det er da intet med Hensyn til Neutralitet, der kan lægges ind i dette. Og det samme gælder den Anvendelse, det ærede Medlem gjorde af nogle Vendinger fra en Tale af Lord Grey den 3. August 1914. Den paagældende Tale skildrer, hvorledes Belgien, Holland og Danmark og vel ogsaa de andre mindre Stater, hvis England nu ikke beskytter dem mod mulige tyske Angreb, vil blive afhængige af Tyskland i Fremtiden, og Talen gaar ud paa at bevise overfor den engelske Rigsdag Nødvendigheden af Englands Indgriben i Krigen, Englands Optræ-